

po subjektivní stránce, i právní závěry v nich obsažené zřejmým výronem tohoto mylného právního předpokladu. Právně mylným jest též výrok soudu, týkající se objektivní stránky činu, totiž, že trestným by bylo jednání obžalovaného jediné a výhradně tehdy, kdyby byl vnikl do kostela násilným vpádem nebo jednotlivě ozbrojen a vykonal tam násilí na osobě faráře, správce kostela neb někom jiném z lidí domácích. Nálezací soud přehlíží, že obžaloba tvrdí, že vykonáno bylo v kapli C-cké násilí svémocným použitím oltáře při konání bohoslužby československé a že skutková povaha rušení domovního míru dle §u 83 tr. zák. jest splněna i tehdy, když pachatel, vniknuvši proti vůli neb předpokládané vůli oprávněného s více sebranými lidmi dopustil se násilí na jmění a statku, t. j. bezprávného a svémocného, šetrný dotek věci bez veškeré újmy pro ně přesahujícího jednání na majetku oprávněného. Přehlíží dále, že ke skutkové povaze rušení domovního míru nevyžaduje se násilného vpádu. Výroky, osvobozující obžalované P-a, S-a a R-a z obžaloby, jsou tedy ve smyslu §u 281 čís. 9 a) a 5 tr. ř. zmatečnými, bylo tudíž rozsudek v tomto směru zrušiti a věc pro nedostatek skutkových zjištění, jež by slušelo při správné subsumpci nálezu položit za základ, vrátiti ve smyslu §u 288 čís. 3 tr. ř. soudu prvé stolice k novému projednání a rozhodnutí. Nálezacímu soudu bude při tom vzíti v úvahu a rozlišovati, zda v daných případech běží toliko o první větu §u 83 tr. zák. či o druhou větu §u 83 tr. zák., po případě, zda nejde o obě dvě věty zmíněného zákonného ustanovení.

Čís. 1464.

Zvláštní ochrany §u 85 c) a 175 I. b) tr. zák. požívají jen vodní díla samotná, nikoliv nářadí nebo jiné věci, jichž se k provozování vodních děl užívá. Nespadá sem roura, určená k použití při poruše vodovodu.

(Rozh. ze dne 24. ledna 1924, Kr II 7/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalované Karolíny S-ové do rozsudku krajského soudu v Mor. Ostravě ze dne 23. listopadu 1922, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem krádeže dle §§u 171, 173, 174 II. a), c), 175 I. b), 179 tr. zák., a zrušil ohledně ní a dle §u 290 tr. ř. též ohledně spoluobžalovaných Stanislava G-e, Františka V-a a Pavla S-y napadený rozsudek, pokud jím byli uznáni vinnými zločinem krádeže, kvalifikované též dle §u 175 I. b) tr. zák., ohledně stěžovatelky a obžalovaného Františka V-a vrátil věc nálezacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl, ohledně ostatních obžalovaných vyloučil kvalifikaci dle §u 175 I. b) tr. zák. a uvedl v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e h:

Nálezací soud zjišťuje, že obžalovaní G., V. a S-ová jeli 11. srpna 1922 s povozem do M-a, kde ležela již připravená vodovodová roura

rozbitá, že V. a G. nakládali a S. dávala na cestě pozor, by je nikdo nevyrušil, že odvezli to železo a prodali je v O. R-ovi, který litinu koupil a vyplatil S-ové peníze, o které se S-ová a G. rozdělili. Nálezací soud zjišťuje dále, že to byla náhradní roura pro vodovod, kterou musel teprve G. rozbít. Tento výrok opírá prvá stolice zřejmě o seznání spoluobžalovaného V-a, že mu G. na zpáteční cestě vykládal, že on rouru rozbil ještě s jiným mladíkem. V rozsudkovém výroku uznávají se obžalovaní vinnými krádeží na věci už zmíněné. V úvodu rozhodovacích důvodů jest se jako pramene zjišťování dovoláno též výpovědi Františka S-a, který udal, že se roura nacházela uvnitř plotem ohrazeného místa, a že má za to, že pachatelé rouru uvnitř rozbili a po kouskách odnesli. Nelze proto pochybovati o tom, že nálezací soud běře též za prokázáno, že obžalovaný G. odňal rouru z oploceného místa městského vodojemu, na němž ležela — jak rozhodovací důvody dále uvádějí, roura připravená pro případ, že by nastala porucha potrubí. Nálezací soud předpokládá konečně, — uvedením této částky v rozsudkovém výroku — že roura měla cenu 2800 až 3000 Kč. Na základě těchto skutkových zjištění uznal nálezací soud obžalované G-e, V-a a S-ovou vinnými zločinem krádeže dle §§ů 171, 173, 174 odstavec druhý písm. a), c), 175 I. b), 179 tr. zák. Uznává dále obžalovaného Pavla S-u vinným zločinem nedokonaného svádění ku krádeži dle §§ů 9, 171, 173, 174 II. písm. a), c), 175 I. b), 179 tr. zák., zjistiť, že Františka S-u a Josefa S-e úmyslně vyzýval, povzbuzoval a svěsti hleděl, aby ve společnosti s ním rouru odcizili, při čemž jeho působení zůstalo bezvýsledným. Právem napadá stížnost Karoliny S-ové důvodem zmatečnosti čís. 10 Šu 281 tr. ř. výrok, že krádež je zločinnou dle Šu 175 I. písm. b) tr. zák., jelikož roura byla připravena pro případ příští poruchy potrubí, že byla tedy nezbytným příslušenstvím městského vodovodu, že by z nedostatku náhradní roury byla rychlá oprava při nastalé (v budoucnosti) poruše potrubí znemožněna a město O. zůstalo by pak na čas bez užitkové vody, a že jde tudíž o krádež na zařízení (díle vodním), uvedeném v Šu 85 c) tr. zák. Lze ponechati stranou otázku, zda jest vodním dílem i vodovod bezvýjimečně či jen alespoň za určitých okolností, totiž, může-li odvádění vody vodovodem účinkovati na jakost vody, na směr, kterým voda teče, a na výši hladiny vodní v jiném vodojemu nebo vodotoku. Neboť zvláštní ochrany §§ů 85 c) a 175 I. b) tr. zák. požívají jen vodní díla samotná, nikoliv — asi obdobně, jak to stanoví § 85 c) ohledně železnic — také nářadí nebo jiné věci, jichž se k provozování vodních děl užívá. Nebezpečí, kterému čelí zákon zákazem poškozování neb odcizování vodního díla, nastává — neodcizí-li se vodní dílo v celku — jen tehdy, když se vodní dílo stane poškozením nebo krádeží zcela neúčinným anebo méně účinným. Zvláštní povaha věci, která je důvodem zločinnosti krádeže dle Šu 175 I. b), je zde jen, odcizena-li věc, která je již součástí vodního díla, nikoliv také tehdy, odnímá-li se věc, která jest pouze určena, by v budoucnosti, nastane-li toho potřeba, stala se takou součástí. Ostatně jest nedostatek užitkové vody v městě, ku kterému jakožto k následku poruchy potrubí a k jehož prodloužení jakožto k účinku odcizení ná-

hradní roury rozsudek poukazuje, sice vážnou nepříjemností pro obyvatelstvo, není však nebezpečím pro lidi nebo pro cizí majetek, jaké má na mysli ustanovení Šu 85 písm. c) a v důsledku toho i § 175 I. b) tr. zák. Nálezací soud řídí se tudíž nesprávným výkladem pojmu věci, v Šu 85 c) tr. zák. jmenovaných, pokládaje za vodní dílo náhradní rouru, která v době krádeže ještě nebyla, a o niž v této době bylo na nejvýše nejisto, stane-li se kdy v budoucnosti součástí vodovodu, i kdyby bylo vodovod považovati za dílo vodní. Odsuzující výrok první stolice je v tomto směru zmatečným dle čís. 10 Šu 281 tr. ř. a byl proto, pokud je zmatečností stížen, t. j. co do kvalifikace krádeže dle Šu 175 I. b) tr. zák., ku stížnosti Karoliny S-ové ohledně ní a — jelikož doličený zmatek je ve prospěch i G-e, V-a a S-y, kteří stížnosti nepodali — dle Šu 290 tr. ř. z moci úřední i ohledně těchto spoluobžalovaných zrušen.

Čís. 1465.

»Shromáždění« a »zástup« (§ 39 (2) zák. na ochranu republiky) znamenají několik lidí přítomných buď schválně nebo nahodile.

Pokud nelze (čl. IX. uv. zák. k tr. zák.) podřaditi čin pachatelův, zakládající skutkovou podstatu Šu 305 tr. zák., pod § 16 (2) zák. na ochranu republiky.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1924, Kr I 519/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 11. května 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným přechinem Šu 305 tr. zák.

Důvody:

Dovolávajíc se důvodu zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., uplatňuje stížnost především, že tento případ měl býti posuzován nikoliv dle Šu 305 tr. zák., nýbrž dle předpisu zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n. Trestný čin, obžalovanému za vinu kladený, byl spáchán dne 5. ledna 1923, tedy ještě před vydáním zákona na ochranu republiky, věc byla však projednána a rozsudkem rozhodnuta dne 11. května 1923, tudíž v době, kdy zákon na ochranu republiky dle Šu 44 tohoto zákona nabyt již účinnosti. Jest tedy především řešiti otázku, zda přichází v tomto případě v úvahu ustanovení čl. IX. čís. pat. ze dne 27. května 1852, čís. 117 ř. zák. vůbec a, pak-li ano, které ustanovení jest pro obžalovaného příznivějším, zda ustanovení trestního zákona či zákona na ochranu republiky. Jest zásadou, plynoucí z pojmu a účelu každého zákona, že skutkové podstaty podléhají hmotným normám zákona, za jehož účinnosti vzešly. Mají-li mu podřaděny býti skutkové podstaty dříve vzešlé, vyžaduje to — logicky nezbytně — zvláštního stanovení zákonem. Tak ovšem čl. IX. čís. pat., jímž prohlášen byl trestní zákon ze dne 27. května 1852,